RÚSDREKKASØLA LANDSINS

Ársfrágreiðing
2022

Innihaldsyvirlit

1. Inngangur 3

2. Árið 4

    2.1 Rúsdrekkasølan sum alkohol politiskt stýringsamboð 4

    2.2 Sølan av rúsdrekka er støðug 4

    2.3 Vaksandi tollfrí søla 4

    2.4 Minkandi styrki í miðal 5

    2.5 Avlopskrav til avgjald 5

    2.6 Sølubúðir og tænasta 6

    2.7 Pantskipan 7

    2.8 Starvsfólkakostnaður 7

    2.9 Árið samanumtikið 7

3. Búskapur 8

    3.1 Umsetningur 8

    3.2 Sølugongdin gjøgnum árið 8

    3.3 Rakstraravlopskravið 8

4. Rúsdrekkasølan, nýtsla og hagtøl 9

    4.1 Umsetningurin, býttur út á deildir 9

    4.2 Sølugongd í litrum býtt í vørubólkar 10

    4.3 Sølugongd í alkohol litrum býtt í vørubólkar 11

    4.4 Vøruúrvæl býtt í vørubólkar 12

    4.5 Fólkatal og gongdin í nýtslu pr. íbúgva 12

5. Ársroknskapur fyri 2022 14

    5.1 Rakstrarroknskapur 14

    5.2 Fíggjarstøða 15

1. Inngangur

Rúsdrekkasøla Landsins er stovnur undir Føroya landsstýri. Rúsdrekkasølan virkar sambært løgtingslóg nr. 20 frá 10. mars 1992 við seinni broytingum og ásetingum í kunngerð nr. 144 frá 20. oktober 1992 við seinni broytingum.

Rúsdrekkasølan hevur til endamáls at innflyta og selja rúsdrekka. Rúsdrekkasølan hevur einkarætt til innflutning av rúsdrekka og við ávísum avmarkingum og undantøkum eisini einkarætt til sølu av rúsdrekka. Stovnurin skal í so stóran mun sum gjørligt, rekast út frá handilsligum sjónarmiðum, tó við neyðugum atliti til heilsulig sjónarmið.

Rúsdrekkasølan hevur átta handlar kring landið. Teir liggja í: Tórshavn, Klaksvík, Saltangará, Miðvági, Sandi, Trongisvági, Vestmanna og við Norðskála. Handlarnir virka eisini sum fløskumóttøkur. Harumframt er goymsla á Hjalla og fyrisitingin húsast í Tórshavn. Øll hølini eru leigumál.

Rúsdrekkasøla Landsins hevur umleið 35 fólk í føstum starvi. Harafturat eru upp til umleið 30 fólk í tímaløntum starvi.

Í hesi ársfrágreiðing verður tikið samanum árið 2022. Komið verður inn á gongdina í søluni, fíggjarlig viðurskifti og annað, sum hevur merkt árið og raksturin í 2022.

Tórshavn, tann 21. apríl 2023

Rógvi Andrias Fossádal
stjóri

2. Árið

2.1 Rúsdrekkasølan sum alkohol politiskt stýringsamboð

Síðan einkarsølan Rúsdrekkasøla Landsins (RSL) varð sett á stovn, er ein miðvís broyting í drekkimynstrinum í Føroyum farin fram. Frá í mestan mun at drekka spirtus er drekkimynstrið støðugt broytt til, at tað fyri tað fyrsta verður drukkið minni pr. íbúgva 15 ár og eldri. Ístaðin verður keypt minni av spiritusi og meira vín og øl, sum hevur lægri alkohol styrki. Hetta er at fegnast um, tí tað var júst hetta, sum upprunaliga var málsetningurin við rúsdrekkalógini og einkarsøluni.

Staðfestast kann, at einkarsølan hevur virka væl sum alkohol politiskt stýringsamboð hjá landinum.

Broytingin í drekkimynstrinum hevur tó við sær minni inntøku hjá RSL – Og skyldast hetta avgjalds og príspolitikkin. RSL hevur tó áhaldandi arbeitt við at tillaga raksturin til hesar broytingarnar í alkoholnýtsluni. Rakstrarkostnaðurin er eisini øktur nakað grundað á lønarhækkingar og aðrar príshækkingar í samfelagnum.

2.2 Sølan av rúsdrekka er støðug

Seinasta uppgerðin vísir at sølan av rúsdrekka er støðug og fylgir í stóran mun fólkatalinum. Handlarnir hjá Rúsdrekkasøluni selja áleið tað sama ár um ár. Føroyingar hava tó flutt seg til at keypa meira veikan løg enn teir gjørdu fyrr. Serliga sølan av spiritusi er minkað.

Av øllum vørusløgum vórðu seldir 201.974 litrar innanlands av reinum alkoholi í 2022. Í 2013 vórðu seldir tilsamans 176.301 litrar innanlands av reinum alkoholi.

Tølini vísa, at meira verður selt av víni, meðan minni verður selt av spiritusi. Í 2013 vórðu seldir 52.637 litrar innanlands av reinum alkoholi í víni. Í 2022 var talið 62.738 litrar av reinum alkoholi.

Í 2013 vórðu seldir 70.140 litrar innanlands av reinum alkoholi í spiritusi og í 2022 var talið 72.012 litrar. Hetta svarar til ein vøkstur á 2,67%, samstundis sum fólkatalið í Føroyum í sama tíðarskeiðið er vaksið við áleið 5.749 fólkum svarandi til 11,9%.

Sølan av øli hevur at kalla óbroytt í mong ár, men hetta er broytt seinastu árini. Í 2013 vórðu seldir 52.008 litrar innanlands av reinum alkoholi í øli. Í 2022 vórðu 65.859 litrar av reinum alkoholi í øli seldir.

Endamálið við Rúsdrekkasøluni var m.a., at hon skuldi virka fyri at tálma nýtsluni. Nýtslan í 1992 var 8,8 litrar av reinum alkoholi fyri hvønn íbúgva 15 ár og eldri. Í 2022 var hon 6,5 litrar.

Í hesum tølum sæst tann veruleiki, at rúsdrekkavanarnir eru nógv broyttir síðan Rúsdrekkasølan varð sett á stovn. Nógv meira veikt verður keypt enn sterkt, og fleiri njóta heldur enn bara at rúsa seg.

2.3 Vaksandi tollfrí søla

Minkar sølan av reinum alkoholi í Rúsdrekkasøluni, er øðrvísi við tollfríu søluni, sum hevur verið nógv vaksandi, serliga seinastu 10 árini. Sølan av tollfríum vørum er voksin 33,5% hetta tíðarskeiðið meðan sølan innanlands bert er vaksin 14,5% - hetta meðan talið á borgarum 15 ár og eldri er voksið við 12%. Sølan í 2020-2021 var merkt av at fólk keyptu meira innanlands og minni tollfrítt – Ferðaavmarkingar o.l. vegna Covid-19 høvdu við sær eitt broytt keypsmynstur, sum í 2022 hevur flutt seg ímóti sølumynstrinum í 2019.

Sølan av tollfríum rúsdrekka í 2013 var 24.803 litrar av reinum alkoholi. Í 2018 var talið 38.884 litrar, og í 2022 vórðu seldir 33.119 litrar av reinum alkoholi tollfrítt.

Tollfría sølan av reinum alkoholi í spiritusi vaks úr 18.709 litrum í 2013 upp í 21.523 litrar í 2022. Sølan av reinum alkoholi í víni vaks úr 5.501 litrar av reinum alkoholi í 2013 upp í 5.644 litrar av reinum alkoholi í 2020 og 10.319 litrar av reinum alkoholi í 2022.

Samlaða tollfría sølan er nú áleið 1,4 litrar av reinum alkoholi 2022 í miðal fyri hvønn føroying 15 ár og eldri árliga. Hetta talið skal leggjast aftrat teimum 6,5 litrunum, sum hvør føroyingur drekkur í miðal árliga. Hesi tøl umfata tollfría sølu, sum Rúsdrekkasølan og bryggjaríini selja til flogvøllin og skip til proviantering. Tíverri eru ongi tøl eru tøk yvir søluna sjóvegis annars.

At munandi vøkstur er í tollfríari sølu, nýtist tó ikki at merkja, at nýtslan er vaksandi. Talan kann vera um, at nógv tollfrí søla, sum fyrr var í avgreidd í Kastrup og øðrum floghavnum uttanlands, nú í staðin verður avgreidd á flogvøllinum í Vágum.

2.4 Minkandi styrki í miðal

Hagtøl vísa eisini, at alkoholstyrkin í meðal av spiritusi, sum varð selt í Rúsdrekkasøluni í 1992, var 42,5 prosent. Í dag er miðalstyrkin av spiritusi, sum selt verður, 25,2 prosent.

Miðal alkoholstyrkin av øllum seldum vørum í Rúsdrekkasøluni minkaði úr 20,6 prosentum í 1992 heilt niður í 9,8 prosent í 2022.

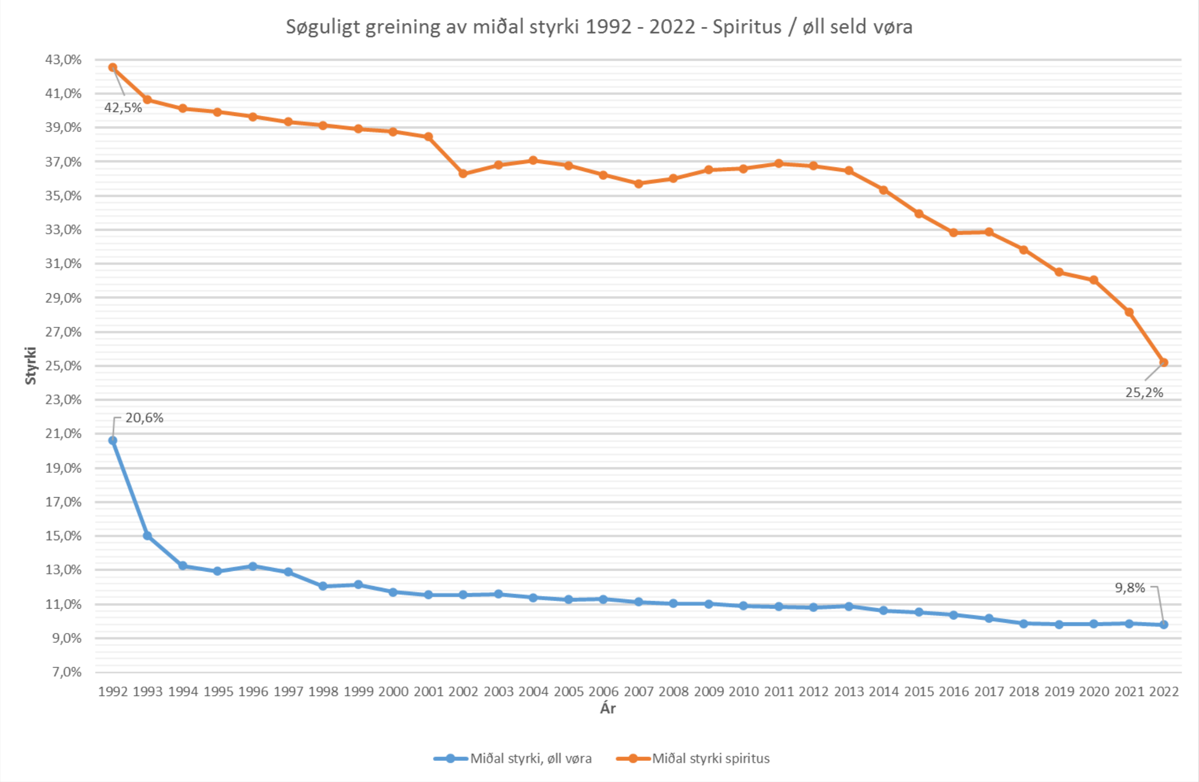

Hesi yvirskipaðu tøl bera boð um broyttar vanar, og at sjálv alkoholstyrkin ikki longur hevur størsta týdningin fyri mong. – Dygd verður ráðfest heldur enn nøgd.

2.5 Avlopskrav til avgjald

Stovninum er í 2022 álagt at veita landinum 18,600 mió. kr. í avlopi í mun til 16,848 mió í avlopi í 2021. Munurin á 2.552 tkr., sum svarar til 15,9%, verður at avroknað til Landskassan sum avlopskrav.

Avlopskravið er fastsett hvørt ár, sama um nýtslan veksur ella minkar. Eitt avlopskrav hevur verið álagt stovninum, síðan hann fór at virka í 1992. Málið við hesum var, at avlopið lutvíst skuldi nýtast at fíggja upplýsandi virksemi um skaðarnar av rúsdrekka og til at viðgera rúsdrekkamisnýtslu.

Rúsdrekkasølan hevur áhaldandi mælt politisku skipanini til at avtaka fasta avlopskravið og heldur leggja avgjøld á vørurnar, so avlopið fylgir nýtsluni. Fyrimunir við hesum er, at raksturin av Rúsdrekkasøluni verður minni viðbrekin fyri teimum búðskaparligu sveiggjum, ið við jøvnum millimbilum koma.

Gongdin hevur eisini verið, at færri litrar av reinum alkoholi verða seldir, og tí er vorðið alsamt truplari hjá Rúsdrekkasøluni at halda avlopskravið. Ein greið andsøgn er í, at stovnurin skal virka fyri at tálma nýtsluni, men noyðist at selja meira fyri at halda kravið. Eisini kann tann margháttliga støða íkoma, at neyðugt er at biðja um eykajáttan frá sama myndugleika, sum skal hava avlopið, fyri at halda kravið á 18,600 mió. kr.

Avlopskravið á fíggjarlógini á 18,600 mió., bleiv rokkið í 2022. Tað bleiv selt nakað meira av spiritusi, øli og víni, meðan tað bleiv selt minni av heitvíni. Søluvøksturin í litrum stavar bæði frá øktari innanlands og tollfríari sølu. Tollfría sølan vaks munandi í 2022 eftir at Covid-19 hæsaði av.

Leiðslan í Rúsdrekkasøluni hevur í tíðarskeiðnum millum 2013 og 2022 megna at tillaga raksturin fyri at røkka økta avlopskravinum, sum í 2009 fór úr 11,848 mió. til 16,848 mió. í 2010 og síðan niður á 16.048 mió. í 2018, fyri síðani í 2022 og frameftir, at fara upp í 18,600 mió. Arbeitt hevur áhaldandi verið ímóti einum skynsamari rakstri og bygnaði fyri at minka um útreiðslurnar uttan tó at niðurlaga tænastustøði, ið er ein av hornasteinunum aftanfyri eina einkarsølu.

Nýtslan í 2020 er enn á lægsta støði síðan RSL varð stovnað í 1992. Og er tað í trá við endamálið hjá RSL, ið m.a. sigur, at "Stovnurin skal, í so stóran mun, sum gjørligt, rekast út frá handilsligum sjónarmiðum, tó við neyðugum atliti til heilsulig sjónarmið."

2.6 Sølubúðir og tænasta

Arbeitt hevur eisini verið við at menna landsfyritøkuna – Ynski er, at hon verður á jøvnum føti við fremstu rúsdrekkasølur í norðurlondum og tí er umráðandi, at dentur áhaldandi verður lagdur á at uppfylla tann eftirspurning, sum viðskiftafólk okkara eftirspyrja og ynskja. Arbeitt verður tí javnt og miðvíst við at laga seg til tær broytingar, ið eftirspurningur og viðskiftafólk ynskja.

Í fleiri ár hevur leiðslan eftir fíggjarligum førimuni havt fokus á at dagføra og uppstiga handlarnar kring landið og hetta arbeiðið hevur gingið væl.

Ein nýggj søludeild bleiv latin upp við Norðskála í 2015 og ein í Vestmanna í 2017, umframt hetta vórðu fløskumóttøkurnar á deildunum í Tórshavn, Saltangará, Klaksvík og Miðvági eisini dagførdar í 2017 og 2018, og í 2020 lat Rúsdrekkasøla Landsins upp í nýggjum og rúmligari hølum á í Trongisvági.

Rúsdrekkasølan hevur leingi havt ynski um, at uppstiga tænastustøðið og virksemi sítt í høvuðsstanum: Tórshavn/Hoyvík, so vit kunnu veita eina betur tænastu til økta fólkatalið í økinum. Umbønir um, at lata upp fleiri sølubúðir í høvuðsstanum, eru tíverri ikki játtaðar av sitandi landsstýri ella av undanfarna landsstýri.

2.7 Pantskipan

Í 2016 og í 2020 mælti Rúsdrekkasøla Landsins til, at sett verður á stovn ein nýggj pantskipan, sum kan taka sær av at savna inn allar fløskur og íløt, krevja inn og gjalda út pantið og standa fyri at skilja og beina tilfar til endurvinningar. Einki ítøkiligt hendi tó í hesum málið inntil nýggj samgonga varð skipað í 2019, har tað í "Samgonguskjalinum 2019-2023" undir "Orkumál og Umhvørvi" stóð at *"Eisini eiga pantskipan og endurnýtsla at verða raðfest."* Arbeitt var eisini í hesi samgongu við eini pantskipan uttan at tað tó bar á mál.

Samgonguskjalið frá 22. desember 2022 sigur: "*Til tess at flyta okkum yvir í ein ringbúskap skal við tíðini alt burturkast skiljast við atliti at endurnýtslu, nýnýtslu og endurvinning*."

2.8 Starvsfólkakostnaður

Starvsfólkakostnaðurin hækkaði í tíðarskeiðnum 2013-2022 til index 142. Starvsfólkakostnaður umboðar størsta part av rakstrarkostnaðinum í rakstrarroknskapinum, og svaraði hann í 2022 til 11% av umsetninginum.

2.9 Árið samanumtikið

Samanumtikið metir leiðslan, at árið eydnaðist væl, men neyðugt er áhaldandi at tillaga raksturin fyri at ganga øktu útreiðslunum á møti. Eisini er broytta keypsmynstri við lægri inntøku sum fylgju ein áhaldandi avbjóðing, tá avlopskravið verið hildið fyri eyga.

3. Búskapur

3.1 Umsetningur

Seinastu tíggju árini hevur umsetningurin hjá Rúsdrekkasøluni ligið millum uml. 118 og 159 mió. kr.

Umsetningurin í 2021 er hin størsti, síðan Rúsdrekkasølan varð sett á stovn. Á talvuni niðanfyri sæst, at umsetningurin er væl hægri enn hini árini. Sølan í 2022 var 3,2 mió lægri enn í 2020, men góðar 10,8 mió hægri enn í 2020. Orsøkin til hesa hækking stavar í stóran mun frá fólkatilflyting umframt, at samfelagsbúskapurin er sera góður.

Umsetningurin fyri seinastu árini sær soleiðis út:

(1.000 kr.)	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Umsetningur	156.556	159.792	145.745	141.513	135.991	133.161	127.438	125.766	119.286	118.800

alva 3.1: Árligi umsetningurin, 2013-2022

3.2 Sølugongdin gjøgnum árið

Mánaðarliga sølan er rættiliga skiftandi gjøgnum árið. Gongdin í mánaðarligu søluni í 2022 býtir seg áleið eins og árið fyri. Minst søla er vanliga í byrjanini av árinum, meðan summarsølan og sølan fram ímóti ársskiftinum vanliga er størri.

(1.000 kr.)	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Januar	7.653	8.535	8.468	7.326	6.930	6.829	6.984	6.675	6.903	6.719
Februar	10.323	11.331	9.840	8.634	8.766	8.361	8.364	7.824	7.527	7.473
Mars	11.336	14.240	9.775	10.339	11.138	9.547	9.275	9.788	8.016	10.235
Apríl	13.443	11.024	9.564	10.727	9.537	10.218	10.025	9.220	8.883	7.859
Mai	14.159	13.389	12.479	12.775	12.710	11.526	10.763	10.433	10.295	10.887
Juni	14.293	13.416	12.964	12.931	12.582	12.450	11.557	11.299	10.477	11.210
Juli	17.605	19.080	17.967	15.853	15.315	14.403	14.775	14.558	14.332	13.054
August	12.493	11.823	9.860	12.425	11.429	10.597	9.830	9.709	9.406	9.499
September	11.147	11.967	10.481	9.527	9.310	10.191	9.432	8.901	8.298	8.006
Oktober	12.050	12.342	11.898	11.180	9.908	9.923	9.506	10.555	9.667	8.445
November	12.229	11.928	12.363	11.936	11.630	10.679	9.756	9.485	9.362	9.926
Desember	19.825	20.717	20.086	17.860	16.736	18.437	17.171	17.319	16.120	15.487
Íalt	**156.556**	**159.792**	**145.745**	**141.513**	**135.991**	**133.161**	**127.438**	**125.766**	**119.286**	**118.800**

Talva 3.2: Umsetningurin fyri hvønn mánað, 2013-2022

3.3 Rakstraravlopskravið

Kravið til avlop av rakstrinum varð í 2010 hækkað við útvið 50%, úr 11,848 mió. til 16,848 mió. Avlopskravið varð í 2018 lækkað við 800 tkr. ið vórðu latnar sum avsláttur til loyvishavarar og sostatt ikki høvdu nakað fíggjarligt árin á Rúsdrekkasøluna.

Rakstraravlopskravið varð í 2022 økt við 16% ella 2,552 mió. frá 16,048 mió. til 18,600 mió.

Ein afturgongd í umsetninginum frá 2021 til 2022, kann stavar frá at fólk aftur eru farin at ferðast og í hesum sambandi tá keypa meira tollfrítt og minni innanlands.

Í 2022 minkaði umsetningurin við 3,2 mió. í mun til undanfarna árið. Hóast hetta eydnaðist tað at røkka avlopskravinum, sum varð ásett í løgtingsins fíggjarlóg fyri 2022.

Kravið var kr. 18.600.000 aftaná rakstrarútreiðslur og útreiðslur til høli, starvsfólk og umsiting.

Tá árið varð gjørt upp, gjørdist avlopið bert kr. 19.916.621, tvs. ein munur uppá 1.316.621 kr.

Talvan 3.3 niðanfyri vísir gongdina í avlopi og játtan hjá RSL í tíðarskeiðnum 2013-2022.

(1.000 kr.)	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Avlopskrav	18.600	16.048	16.048	16.048	16.048	16.848	16.848	16.848	16.848	16.848
Avlop	19.917	19.980	16.352	16.058	16.063	16.951	16.732	16.856	16.650	16.856
Munir	**1.317**	**3.932**	**304**	**10**	**15**	**103**	**-116**	**8**	**-198**	**8**

Talva 3.3: Avlop frá rakstrinum, 2013-2022

At avlopskravið hækkaði so nógv í 2010, hevði við sær, at fleiri umskipanir vórðu gjørdar, bæði viðvíkjandi prísásetingini og í raðfestingunum innanhýsis. Førleikamenningin varð avmarkað, og væl minni varð brúkt til íløgur og viðlíkahald, enn í tíðini undan hækkaða avlopskravinum. Í dag verða førleikamenning, viðlíkahald og íløgur tó raðfest eftir tí orku, ið er til tess.

Við óbroyttum inntøkum og hækkandi kostnaði kann vandi annars verða fyri, at hækkaða avlopskravið fær óhepna ávirkan á tænastustøðið, menningina og trivnaðin. Neyðugar íløgur í fløskumóttøkur, handlar, tólbúnað, førleikamenning o.l., ið skulu gerast, viðvirka til, at tað frameftir gerst alt truplari at liva upp til ásetta avlopskravið.

4. Rúsdrekkasølan, nýtsla og hagtøl

Hesin parturin viðgerð hagtøl og vísutøl fyri søluna í 2022 samanborðin við níggju undanfarin ár. Eisini verða viðmerkingar gjørdar til einstøku talvurnar.

4.1 Umsetningurin, býttur út á deildir

(1.000 kr.)	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Tórshavn	58.478	64.320	62.219	52.928	50.930	51.401	52.665	53.980	54.200	53.925
Klaksvík	15.258	15.736	15.036	14.143	13.622	12.943	12.243	12.065	11.745	11.668
Drelnes	10.849	11.581	10.616	9.168	9.136	8.846	9.173	9.336	9.205	9.481
Miðvágur	7.927	8.269	7.906	7.155	6.970	6.897	6.517	6.740	6.960	6.874
Sandur	3.311	3.462	3.374	2.950	2.923	3.088	2.882	2.726	2.449	2.149
Saltangará	14.894	15.370	14.556	13.527	12.891	13.099	13.284	13.465	14.400	14.284
Norðskáli	7.373	7.725	8.861	7.452	7.193	6.797	6.136	3.848	0	0
Vestmanna	2.183	2.349	2.340	2.012	1.909	1.304	0	0	0	0
Ordrar o.a.	36.283	30.981	20.838	32.177	30.417	28.786	24.538	23.606	20.327	20.419
Íalt	**156.556**	**159.792**	**145.745**	**141.513**	**135.991**	**133.161**	**127.438**	**125.766**	**119.286**	**118.800**

Talva 4.1: Umsetningur, 2013-2022

Talvu 4.1 omanfyri vísir, at umsetningurin hevur verið javnur í árunum undan 2022. Útvið helmingurin av umsetninginum í sølubúðum stavar frá deildini í Tórshavn. Allar deildir hava selt minni í kr. enn undanfarna ár, meðan meira er selt av bíleggingum (ordrum o.l.) á høðusgoymsluni á Hjalla.

(Vísutal)	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Tórshavn	108	119	115	98	94	95	98	100	101	100
Klaksvík	131	123	123	121	117	111	105	103	101	100
Drelnes	114	96	96	97	96	93	97	98	97	100
Miðvágur	115	110	110	104	101	100	95	98	101	100
Sandur	154	124	124	137	136	144	134	127	114	100
Saltangará	104	94	94	95	90	92	93	94	101	100
Norðskáli	192	201	230	194	187	177	159	100	-	-
Vestmanna	167	180	179	154	146	100	-	-	-	-
Ordrar o.a.	178	114	114	158	149	141	120	116	100	100
Íalt	**132**	**135**	**123**	**119**	**114**	**112**	**107**	**106**	**100**	**100**

Talva 4.2: Umsetningur, vísutøl 2013-2022

Í talvu 4.2 eru vísutølini sett til 100 í 2013 og í 2022 er samlaða vísutalið 132 í mun til í 2013.

Tað er stórur vøkstur í deildunum í Klaksvík, við Norðskála, Vestmanna og á Sandi í tíðarskeiðnum 2013-2022. Eisini er vøkstur í bíleggingum (ordrum o.l.) og er hetta mest orsakað av øktari tollfríari

sølu. Bíleggingar verða vanliga avgreiddir gjøgnum høvuðsgoymsluna á Hjalla. Minst framgongd í umsetninginum í Tórshavn og í Saltangará.

Samanumtikið er sølan í kr. vaksin og liggur relativt stabil kring landið.

4.2 Sølugongd í litrum býtt í vørubólkar

Í talvu 4.3 er sølan gjørd upp í litrum og býtt í vørubólkar. Eisini er sølan deild upp í innanlands sølu og tollfríari sølu. Nógv størsti parturin av søluni í litrum er øl. Síðani kemur vørubólkurin vín/cider og spiritus. Minstu bólkarnir eru heitvín og alkoholfríar vørur.

(Litrar)	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Spiritus	**344.430**	**313.868**	**270.441**	**292.904**	**279.510**	**282.067**	**273.873**	**271.001**	**246.863**	**242.219**
- Spiritus innanlands	285.716	266.813	233.317	221.779	206.971	208.903	205.159	201.846	191.510	192.252
- Spiritus tollfrítt	58.714	47.055	37.125	71.125	72.540	73.164	68.714	69.155	55.353	49.967
Vín/cider	**650.395**	**672.913**	**651.353**	**639.676**	**622.358**	**593.487**	**541.097**	**529.221**	**508.121**	**490.093**
- Vín/cider innanlands	568.474	617.867	607.063	552.512	538.583	513.898	463.801	461.460	456.776	447.109
- Vín/cider tollfrítt	81.921	55.046	44.289	87.164	83.775	79.589	77.295	67.761	51.345	42.984
Heitvín	**9.066**	**9.515**	**8.692**	**10.823**	**9.796**	**9.786**	**9.555**	**10.041**	**9.741**	**9.741**
- Heitvín innanlands	6.951	7.796	7.240	8.293	7.318	7.579	7.648	8.323	8.079	8.699
- Heitvín tollfrítt	2.114	1.719	1.452	2.531	2.478	2.207	1.907	1.718	1.662	1.042
Øl	**1.213.108**	**1.281.792**	**1.249.245**	**1.181.942**	**1.166.007**	**1.142.219**	**1.086.767**	**1.060.514**	**1.025.672**	**980.493**
- Øl innanlands	1.196.032	1.261.841	1.229.962	1.159.827	1.146.404	1.123.362	1.070.937	1.042.053	1.010.899	972.246
- Øl tollfrítt	17.075	19.952	19.282	22.114	19.603	18.858	15.830	18.461	14.773	8.247
Alkoholfrítt	**6.055**	**6.562**	**5.945**	**5.740**	**4.023**	**3.900**	**2.268**	**1.200**	**776**	**928**
- Alkoholfrítt innanlands	6.055	6.562	5.905	5.737	4.023	3.898	2.268	1.200	693	916
- Alkoholfrítt tollfrítt	0	0	40	3	0	2	0	0	83	12
Í alt	**2.223.054**	**2.284.651**	**2.185.675**	**2.131.085**	**2.081.695**	**2.031.460**	**1.913.560**	**1.871.977**	**1.791.173**	**1.723.474**
- Í alt innanlands	2.063.229	2.160.879	2.083.487	1.948.148	1.903.298	1.857.640	1.749.813	1.714.882	1.667.957	1.621.222
- Í alt tollfrítt	159.825	123.772	102.188	182.937	178.396	173.820	163.747	157.095	123.216	102.252

Talva 4.3: Sølan í litrum í ymiskum bólkum, 2013-2022

(Vísutal, litrar)	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Spiritus	**142**	**130**	**112**	**121**	**115**	**116**	**113**	**112**	**102**	**100**
- Spiritus innanlands	149	139	121	115	108	109	107	105	100	100
- Spiritus tollfrítt	118	94	74	142	145	146	138	138	111	100
Vín/cider	**133**	**137**	**133**	**131**	**127**	**121**	**110**	**108**	**104**	**100**
- Vín/cider innanlands	127	138	136	124	120	115	104	103	102	100
- Vín/cider tollfrítt	191	128	103	203	195	185	180	158	119	100
Heitvín	**93**	**98**	**89**	**111**	**101**	**100**	**98**	**103**	**100**	**100**
- Heitvín innanlands	80	90	83	95	84	87	88	96	93	100
- Heitvín tollfrítt	203	165	139	243	238	212	183	165	160	100
Øl	**124**	**131**	**127**	**121**	**119**	**116**	**111**	**108**	**105**	**100**
- Øl innanlands	123	130	127	119	118	116	110	107	104	100
- Øl tollfrítt	207	242	234	268	238	229	192	224	179	100
Alkoholfrítt	**652**	**707**	**641**	**619**	**434**	**420**	**244**	**129**	**84**	**100**
- Alkoholfrítt innanlands	661	716	645	626	439	426	248	131	76	100
- Alkoholfrítt tollfrítt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
Í alt	**129**	**133**	**127**	**124**	**121**	**118**	**111**	**109**	**104**	**100**
- Í alt innanlands	127	133	129	120	117	115	108	106	103	100
- Í alt tollfrítt	156	121	100	179	174	170	160	154	121	100

Talva 4.4: Sølan í litrum í ymiskum bólkum, vísutøl 2013-2022

Talva 4.4 vísur gongdina í litrum/vørubólkum, sum indekseraði tøl. Størsta afturgongdin sæst í tíðarskeiðnum 2013-2022 í vørubólkunum heitvín, innanlands, meðan størsta framgongdin í sama tíðarskeiði sæst í vørubólkinum vín/cider og spiritus. Eisini er framgongd í søluni av øli og av alkoholfríum vørum. Generelli mynstrið er tó at innanlands søla er nøkulunda jøvn, meðan tollfría sølan innan flest vørubólkar veksur. Vøksturin stavar m.a. frá øktum fólkatalið.

4.3 Sølugongd í alkohol litrum býtt í vørubólkar

Í talvu 4.5 er sølan av rúsdrekkanøgdini umroknað til litrar av reinum alkoholi (alkohol litrar).

(Alk. litrar)	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Spiritus	**93.535**	**92.942**	**84.054**	**93.864**	**92.745**	**95.832**	**92.721**	**93.925**	**88.079**	**88.849**
- Spiritus innanlands	72.012	75.170	70.096	67.664	65.885	68.649	67.449	68.563	67.688	70.140
- Spiritus tollfrítt	21.523	17.773	13.957	26.201	26.860	27.182	25.382	25.362	20.391	18.709
Vín/cider	**73.058**	**73.924**	**71.292**	**69.352**	**67.645**	**66.274**	**63.346**	**62.187**	**60.057**	**58.138**
- Vín/cider innanlands	62.738	66.961	65.648	58.226	57.128	56.483	53.975	53.770	53.654	52.637
- Vín/cider tollfrítt	10.319	6.963	5.644	11.126	10.516	9.791	9.371	8.417	6.403	5.501
Heitvín	**1.516**	**1.585**	**1.469**	**1.840**	**1.691**	**1.710**	**1.658**	**1.742**	**1.679**	**1.682**
- Heitvín innanlands	1.175	1.306	1.227	1.435	1.273	1.337	1.334	1.452	1.408	1.516
- Heitvín tollfrítt	341	279	242	404	418	374	324	290	271	166
Øl	**66.793**	**70.702**	**68.903**	**64.817**	**64.025**	**62.946**	**59.397**	**57.547**	**55.142**	**52.435**
- Øl innanlands	65.859	69.603	67.853	63.566	62.935	61.903	58.538	56.548	54.364	52.008
- Øl tollfrítt	935	1.099	1.050	1.251	1.090	1.043	859	999	778	427
Í alt	**235.093**	**239.294**	**225.934**	**230.332**	**226.475**	**227.035**	**217.233**	**215.401**	**204.957**	**201.104**
- Í alt innanlands	201.974	213.180	205.040	191.349	187.591	188.644	181.296	180.333	177.114	176.301
- Í alt tollfrítt	33.119	26.114	20.894	38.983	38.884	38.391	35.936	35.068	27.843	24.803

Talva 4.5: Sølan, gjørd upp í alkohol litrum, 2013-2022

Talvan vísur, at samlaðu alkohol litrarnir innanlands minka javnt í tíðarskeiðnum 2013-2022, meðan tollfría sølan veksur. Samlað sæst, at sølan í alkohol litrum í tíðarskeiðnum 2013-2022 so at siga er óbroytt. Ein afturgongd hevur tó verið í alkohol litrum seldir í sølubúðunum hjá RSL í mun til tað økta fólkatalið, meðan ein framgongd hevur verið í tollfríari sølu (undantikið 2020)

(Vísutal, alk.l.)	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Spiritus	**105**	**105**	**95**	**106**	**104**	**108**	**104**	**106**	**99**	**100**
- Spiritus innanlands	103	107	100	96	94	98	96	98	97	100
- Spiritus tollfrítt	115	95	75	140	144	145	136	136	109	100
Vín/cider	**126**	**127**	**123**	**119**	**116**	**114**	**109**	**107**	**103**	**100**
- Vín/cider innanlands	119	127	125	111	109	107	103	102	102	100
- Vín/cider tollfrítt	188	127	103	202	191	178	170	153	116	100
Heitvín	**90**	**94**	**87**	**109**	**101**	**102**	**99**	**104**	**100**	**100**
- Heitvín innanlands	78	86	81	95	84	88	88	96	93	100
- Heitvín tollfrítt	205	168	146	244	252	225	195	175	163	100
Øl	**127**	**135**	**131**	**124**	**122**	**120**	**113**	**110**	**105**	**100**
- Øl innanlands	127	134	130	122	121	119	113	109	105	100
- Øl tollfrítt	219	257	246	293	255	244	201	234	182	100
Í alt	**117**	**119**	**112**	**115**	**113**	**113**	**108**	**107**	**102**	**100**
- Í alt innanlands	115	121	116	109	106	107	103	102	100	100
- Í alt tollfrítt	134	105	84	157	157	155	145	141	112	100

Talva 4.6: Sølan í alkohol litrum, vísutøl 2013-2022

Talva 4.6 vísur, at vísutalið fyri søluna av alkohol litrum er støðugt. Bólkurin spiritus er minkaður rættuliga nógv - serstakliga innanlands. Alkohol litrarnir í vørubólkinum vín og cider umframt øl, eru einastu bólkarnir, har alkohol litrarnir eru markant fleiri, enn teir vóru í 2013.

4.4 Vøruúrvæl býtt í vørubólkar

Talva 4.7 niðanfyri vísir vøruúrvælið býtt í vørubólkar fyri tíðarskeiðið 2013-2022. Skilt millum tal á vørum seldar innanlands og vørur seldar tollfrítt, umframt at samlaða vøruúrvalið er víst.

(Vøruúvæl. nøgd)	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Spiritus	**1.319**	**1.430**	**1.209**	**1.277**	**1.187**	**1.057**	**890**	**840**	**771**	**541**
- Spiritus innanlands	863	956	708	742	688	601	456	406	376	355
- Spiritus tollfrítt	456	474	501	535	499	456	434	434	395	186
Vín/cider	**1.972**	**1.913**	**1.762**	**1.698**	**1.604**	**1.447**	**1.154**	**1.086**	**1.150**	**952**
- Vín/cider innanlands	1.729	1.662	1.465	1.425	1.295	1.203	908	890	938	842
- Vín/cider tollfrítt	251	243	297	273	309	244	246	196	212	110
Heitvín	**103**	**120**	**103**	**129**	**96**	**101**	**89**	**90**	**80**	**69**
- Heitvín innanlands	79	92	76	101	71	75	62	68	60	54
- Heitvín tollfrítt	24	28	27	28	25	26	27	22	20	15
Øl	**842**	**892**	**732**	**710**	**647**	**576**	**379**	**314**	**230**	**217**
- Øl innanlands	797	833	680	664	606	537	339	269	187	182
- Øl tollfrítt	45	59	52	46	41	39	40	45	43	35
Alkoholfrítt	**69**	**76**	**70**	**69**	**44**	**40**	**18**	**9**	**14**	**14**
- Alkoholfrítt innanlands	69	76	69	66	44	39	18	9	10	11
- Alkoholfrítt tollfrítt	0	0	1	3	0	1	0	0	4	3
Í alt	**4.305**	**4.431**	**3.866**	**3.883**	**3.578**	**3.221**	**2.530**	**2.339**	**2.245**	**1.793**
- Í alt innanlands	3.537	3.619	2.998	2.998	2.704	2.455	1.783	1.642	1.571	1.444
- Í alt tollfrítt	768	812	868	885	874	766	747	697	674	349

Talva 4.7: Vøruúrvæl býtt í vørubólkar, 2013-2022

Nógv størsta vøruúrvalið er í vørubólkinum vín/cider. Síðani koma vørubólkarnir spiritus og øl. Minstu bólkarnir eru heitvín og alkoholfríar vørur. Samanumtikið seldi Rúsdrekkasølan 4.305 ymisk sløg av løgi í 2022 í mun til 1.793 sløg av løgi í 2013.

Vøruúrvælið og tænasta verða áhaldandi ment í mun til tað, ið rørir seg uttanlands umframt í tráð við tað viðskiftafólk í Føroyum eftirspyrja. Mett verður at hesin vøkstur fer at halda fram komandi árini og krevur hetta meir av starvsfólkum okkara, sum tó fegin arbeiða áhaldandi við at menna vøruúrvælið og kundatænastuna til frama fyri føroyingin og viðskiftafólk okkara sum heild.

4.5 Fólkatal og gongdin í nýtslu pr. íbúgva

Talva 4.8 niðanfyri vísur í fyrstu linju talið av fólki í Føroyum í aldrinum 15 ár og eldri tann 1. januar árini 2013-2022.

Fólkatalið	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Miðal 15 ár og eldri	42.802	42.211	41.609	40.888	40.177	39.565	39.063	38.583	38.127	37.890
Miðal tils.	53.870	53.209	52.499	51.698	50.878	50.143	49.466	48.869	48.385	48.121
Nýtslan, alk.l. pr. íbúgva	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**	**2017**	**2016**	**2015**	**2014**	**2013**
Alk.l./15 ár + (RSL)	4,7	5,1	4,9	4,7	4,7	4,8	4,6	4,7	4,6	4,7
Alk.l./15 ár + (Samlað í FO)	6,5	6,7	6,5	6,4	6,4	6,5	6,3	6,4	6,3	6,3
Tollfrítt (Samlað í FO)	1,4	1,2	0,9	1,6	1,5	1,4	1,3	1,2	1,0	0,9

Talva 4.8: Fólkatalið, 15 ár og eldri, tann 1. Januar 2013-2022 og miðal sølan av alkohol litrum

Kelda: Hagstovan og egin útrokning

Um sølan av alkohol litrum gjøgnum RSL (*sí talvu 4.5*), verður sett í mun til talið av íbúgvum, sum eru 15 ár og eldri, sæst at talið av alkohol litrum hevur verið støðugt. Í 2013 er talið 4,7 alkohol litrar, og er síðani 4,7 alkohol litrar í 2022, sum ávíst í mittastu linju í talvu 4.8. Viðmerkjast skal tó at hetta bert umfatar tøl fyri søluna av rúsdrekka gjøgnum RSL.

Hinvegin vísir næst niðasta linjan tøl sum siga hvussu nógvar alkohol litrar føroyingar 15 ár og eldri í miðal keypa/drekka árliga. Hesi tøl umfata søluna gjøgnum Rúsdrekkasølu Landsins og sølu gjøgnum føroysku bryggjaríini. Her sæst, at nýtslan í Føroyum liggur stabilt á uml. 6,3 alk. ltr. til 6,7 alk.ltr. pr. íbúgva 15 ár og eldri í tíðarskeiðnum 2013-2022.

Afturat hesum tølum skal leggjast tað, sum verður selt tollfrítt og innflutt á annan hátt. Tað finnast ikki almenn hagtøl fyri hesa sølu. Tey tøl, sum síggjast niðast í Talvu 4.8 vísa tollfría vøru, seld gjøgnum RSL og føroysku bryggjaríini per. íbúgva 15 ár og eldri. Tað veruliga talið er óivað nakað hægri, tí her vantar tollfrítt innflutt av ferðafólki við skipi og tollfrítt innflutt við ferðafólki, ið hevur keypt rúsdrekka uttanlands.

5. Ársroknskapur fyri 2022

Niðanfyri er ársroknskapurin hjá Rúsdrekkasølu Landsins fyri 2022 settur upp í mun til árið 2021. Roknskapurin fevnir um rakstrarroknskap, fíggjarstøðu og notur.

5.1 Rakstrarroknskapur

	Ár 2022	Ár 2021
Inntøkur:		
Vørusøla	156.556.044	159.792.396
Vørunýtsla	-111.972.914	-113.838.940
Skiftisavlop	44.583.130	45.953.456
Útreiðslur:		
Starvsfólkakostnaður	17.031.500	17.029.416
Avskrivingar	1.690.506	2.183.327
Annar kostnaður	7.451.337	8.081.726
Útreiðslur íalt	26.173.344	27.294.469
Úrslit áðrenn fíggjarpostar	18.409.786	18.658.987
Fíggjarpostar	46.796	17.393
Roknskaparligt avlop	18.456.582	18.676.381

Avrokning av avlopi, ásett á fíggjarlógini		
Roknskaparligt avlop	18.456.582	18.676.381
Avskrivingar	1.690.506	2.183.327
Íløgur	-230.467	-880.140
Nettoavlop	19.916.621	19.979.568
Avlop, ásett á fíggjarlógini	18.600.000	16.048.000
Munur	1.316.621	3.931.568

5.2 Fíggjarstøða

	31.12.2022	31.12.2021
OGN:		
Støðisogn	1.766.896	3.226.935
Vørugoymsla	14.052.884	14.480.088
Vøru- og tænastuáognogn	585.004	690.195
Onnur áogn	-	-
Tíðaravmarkingar	6.259.488	-
Tøkur peningur	4.999.486	3.542.168
Ogn tilsamans	27.663.756	21.939.385
SKULD:		
Eginogn	1.766.896	3.226.935
Vøru- og tænastuskuld	1.885.738	1.665.271
Onnur skuld	-	-
Millumrokning við Gjaldstovuna	17.204.736	10.981.275
Tíðaravmarkingar	5.326.330	4.936.426
Meirviriðisgjald	1.480.057	1.129.479
Skuld íalt	25.896.861	18.712.451
Eginogn og skuld tilsamans	27.663.756	21.939.386
Leasingskyldur	-	-
Leiguskyldur pr. ár pr. 31.12.	8.645.401	7.106.601